

ŠVIESA

JORNAL LITHUANO

"ŠVIESA" - LUZ

Orgão de

Comunidade Lithua-

na de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, DEZEMBRO--GRUODŽIO 18 D.

Nr. 51 (117)

KARAS TOLIMUOSE RYTUOSE

Ispanijos karas nublako prieš kinų japonų karą ir viso pasaulio dėmesys šiandien nukreiptas į Aziją. Japonai karą laimė. Jie valdo jau didžiausius Kinijos miestus. Sanchajų rankose. Pačią Sanchajų japonai sutrukė visas jėgas prie Kinijos sostinės Nankino ir šią savaitę ji paėmė. Japonai tek įdrąsino savo laimėjimą, kad jau jie pradėjo nebepaisyti net neutralių valstybių ir dėl to susilaukė smarkių protestų iš Anglijos ir

Amerikos J. V., kurios taip pat nukentėjo šiame kare nuo Japonijos ginklų. Gruodžio 12 diena Japonijos karo lėktuvai bombardavo ir nuskandino Amerikos J. V. karinį laivą „Pauay“ ir tris Anglijos prekinjus laivus upeje Yangtse. Šitoks japonų žygis išaukė didelius protestus abiejose valstybėse ir pareikalauti satisfakcijų iš paties Japonijos imperatoriaus. Japonija atsiprašė Amerikos ir Anglijos ir žadė atlyginti už nuskandintus laivus. Nuo

šio įvykio padėtis Tolimuose Rytuose labai pastrėjo ir manoma, kad gali kilti ginkluotas konfliktas tarp Japonijos ir Anglijos - Amerikos.

PARYŽIUI RADO DAUG GINKLŲ
Gruodžio 12 d. prancūzų policija surado labai didelį ginklų sandėlį Paryžiaus mieste. Visi ginklai priklausė slaptai organizacijai, kurį rengėsi prieš sukilimo.

Reikalauja atlyginti nuostolius

Kuomet Brazilijoje ėjo smarki prieš rinkiminę propagandą į respublikos prezidentus, tada nė viena partija neįsiskaitė su išlaidomis. Kandidatai į prezidentus, kaip Armando Salles de Oliveira ir José Amerício važinėjo po estadas ir agitavo žuones. O tokie kandidatų važinėjimai partijoms daug kaštavo. Kai kuriuos kandidatus rėmė ir finansavo net estada vyriausybės išdu pinigais. Taip pavyzdžiui Armando Salles de Oliveira vizitą į Rio Grande do Sul estadą finansavo tada buvusi estada vyriausybė išdu pinigais. Ivedus naują tvarką ir panaikinus prezidento rinkimus, estadų izduose atsirado, trukumai. Taip Rio Grande do Sul išleido daug pinigų Armando Salles propagandai. Dabartinis Rio Grande do Sul interventorius gen. Daltro Filho reikalauja, kad buvę kandidatai į prezidentus Armando Salles apmokėtų estado izdai skolas, kurios padarytos buvo sąryšy su jo vizitą į tą estadą.

"LIETUVISKUOSE NAMUOSE" AFERIZMAS KLEISTI, O KONSULAS TYLI

"LIETUVIS"

JORNAL LITHUANO

SÃO PAULO - Rua Bandeirantes N. 92 - Caixa Postal, 1764

N. 183

Rs. 700,000

Recibi do Sr. Anupras Kinduris

a quantia de 2 phyma simotas e doze de simotas milrean por US 300 dt. (trys simotas litu) ja ja persiantima Lietuva p. M. Kindurisi, Kulinink, Saedutiskio p. a. Umenos ap. Sao Paulo, 2 de Balandžio de 1937? H. V. V. V. V.

Cia spausdinamas dar vienas dokumentas atidengiantis bandeirantininkų sągystę, tai Anuprai Kindurisi išduotas „Lietuvio“ kvitas su redaktoriaus St. Vancevičiaus parašu ir antspauda, kuris rodo, kad A. Kindurys įmokėjo Vancevičiui 7208000 persijeti Ljetavon tėval 1937 m. balandžio mėn. 2 d., bet iki šiolei tų pinigų Kindurio tėvas nėra gavęs. Tai ve kokios žulikystės daro „Lietuviškų namų“ ponaičiai gaurantieji iš Lietuvos algas! Tai ve prie ko priyede šelpimas dykaduonių, — iš ogde „Lietuviškuose namuose“ Engius. Kelkime balsą prieš aferistus ir jų glo botojus ir vilkime jų darbus viešumon.

NAUDOKITĖS PROGA!

VILLA LUCIA

(Baito Villa Prudente) tarp Villa Zelinos ir Villa Bellos jau pradėdamas parduoti žemės sklypų ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, be palūkanų. Suteikjama MEDŽIAGOS IR STATYBAI. Raštinė vietoje.

AUKSO KAINA

Šią savaitę auksas Brazilijoje vertinamas buvo 188700 už gramą. Tokią kainą mokėjo Banco do Brasil. Do leri kursas šią savaitę buvo 17800.

DAUG ISVEŽA VAISIŲ

Pastaruoju laiku smarkiai padidėjo vaisių eksportas iš Brazilijos. Ypač tingni daug vaisių perka iš Brazilijos Argentina.

UZDAROMOS POLITINĖS PARTIJOS

Cekoslovakijos vyriausybė svarsto įstatymo projektą uždaryti provincijose visus politines organizacijas. Tas įstatymas norma priimti dėl to, kad sukelti tų partijų veikimą Ceko-lovakijoje vykietija prieš tai protestuon ir sako, kad čekų vyriausybė nori užnaugti tų partijų veikimą, ypač vokiečių.

ANGLIJOJ DIDELI SALCIAI

Visą Angliją suspaudė dideli šalčiai ir sniego pūgos užpu tē daug kaimų, kuriems pritruko maisto ir kuro. Visi Anglijos keliai užpustyti. Darbininkai dirba ant kelių kasdami sniegą, kad galėtų pravažiuoti sunkvežimai su maistu į užpustytus kaimus.

ITALIJOJ DIDELI POTVYNIAI

Dėl didelių liūčių Italijoje, patvynuo upės ir padarė labai daug nuostolių. Tibro upė pakilo suvirš 14 metių. Žmonės gelbėdamiesi nuo potvynių, bėga į saugesnes vietas palikę savo kaimus ir visą turta.

Konsulatas griauja Centra! -- Stokime ; CENTRA! | BLOC PR. KOMISIJA. Skaitykite mūsų straipsnius.

Lietuvos Respublikos Konsulatui São Paulo,

Nuo Brazilijos Lietuvių Organizacijų: 1) Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės, 2) — Lietuvių Žemės ūkio Kolonizacijos Kooperatyvo "Grūdai", 3) — Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelio "Rytas", 4) — Mokos Lietuvių Jaunimo Sąjungos "Viltis", 5) — Brazilijos Lietuvių Meno ir Kultūros Klubo "Aušra", 6) — Brazilijos Lietuvių Darbininkų Sąjūdos ir Kultūros Draugijos "Šviesa" ir 7) — Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Komisijos — dėl Lietuvių Sąjungos Brazilijoje ir jos vedamos politikos —

MEMORANDUMAS

Brazilijos Lietuvių Organizacijos be savo specifinių tikslų siekia ir didžiojo visos lietuvių tautos išsivijimo tikslą: palaikyti gyvą tautinę dvasią savo nariuose, o per juos ir visoje kolonijoje. Šis darbas yra nelengvas. Trūksta jam vadų ir tikslo sekmingai siekti medžiaginių priemonių, o tautinis savivarbos jausmas mūsų tautiečiuose nėra toks gyvas, kaip kitų aukštesnio kultūros lygio tautų išsivijimo tarp. Be to, šitam darbui galima aukoti tik tą laiką, kuris atlieka nuo rūpinimosi kasdieninėse duonos kąsniu, ir už kurį mums niekas nemoka. Tai yra grynai idėjinis darbas, kurio mėsė inamės patriotizmo jausmų skatinam. Kaip mokame ir sugebame, aukojame savo dvasines ir fizinės jėgas savo Tėvynei Lietuvai.

Dirbiam šį darbą, turime teisės laukti paramos iš visų, kurie suinteresuoti lietuvių išsivijimu kiekvieno lietuvių gimusio sąmonėje. Ta parama nebūtinai turi būti medžiaginė: moralinis pasitenkinimas, kai yra pripažįstama gera valia ir patriotizmo įkvėptas pasiaukojimas neretai daug brangesnis ir daug daugiau jėgų atėičiai gali įkvėpti. Jei kartais stokoja medžiaginės ir net moralinės paramos, tai reikalauji, kad bent klūdių nebūtų

mūsų darbui organizacijoje statoma, turimo griežtos teisės.

Deja praėityje taip nebuvo. Lietuvos Respublikos Konsulato São Paulo iniciatyva čia buvo įkurta lietuviškos mokyklos lafktyti "Lietuvių Sąjunga Brazilijoje", į kurią įeina Lietuvos Valstybės valdininkai ir tos Sąjungos organas "Lietuviai", taip pat Lietuvos Valstybės lėšomis išlaikomas, neparodė nei paramos nei palankaus neutralumo mūsų atžvilgiu.

Paskiausiu metu "Lietuvių Sąjungos Brazilijoje" ir "Lietuvio" taktika ėmė jokių etikos nuostatų nepaisyti ir pasidarė tokia įžūli, priemonių nesivaržanti ir griovimo tendencijų persisunkusi, kad organizacinis darbas vietos lietuvių tarpe dirbti beveik neįmanomas. Faktų kraipymė, organizacijų ir jų vadų įmeizmo, tendencijos ir užgaulių frazių pilnas kiekvienas "Lietuvio" numeris. Kas šiandien ryžtasi eiti į vietos lietuvių visuomenę ir joje dirbti tautinį-kultūrinį darbą, turi ryžtis moralinei kančiai ir visokeriopam apsurvimui. Žemiau pasirašusiųjų organizacijų atstovai yra įsitikinimo, kad šitas darbas tik tokio atpildo nėra nusipelnęs. Lietuvos Respublikos Konsulas, pats

Nauja Kinijoje Respublika

Milžiniška Kinijos teritorija, kurioje gyvena virš 400.000.000 gyventojų pradėta plėstyti į gabalėlius. Mandžūrija atplėsta 1932 m. ir ją jos padaryta Mandžukuo valstybė, kurioje šei mynkauja japonai. Prasidėjus japonų-kinų karui, Siaurės Kinijoje taip pat japonai planavo sudaryti naują valstybę. Tas planas jau įvykdytas šio mėn dienomis, išengus japonų kariuomenėn Kinijos sostinėn Nankinan. Siaurės Kinijoje, kur dabar šei mynkauja japonai, paskelbta nauja Kinijos respublika su sostine Peikinu. Naujosios Kinijos Respublika sudaryta jau ir laikinoji respublikos vyriausybė. Tai taip tas Tolinų Rytų milžinas — Kinija po gabalėlių bus padalytas į kelias valstybes.

eksesu su žydais. Šiomis dienomis Varšuvoje uždaryta Aukštoji Komercijos mokykla dėl įvykusių tarp studentų incidentų.

SOCIALINĖS APSAUGOS ORGANIZACIJA

Nesenai Rio de Janeiro mieste suorganizuota buvo socialinės apsaugos organizacijai kovai su ekstremizmu Brazilijoje. Šiomis dienomis ta organizacija savo veikimą likvidavo.

AUTOBUSO NELAIMĖ LENKIJOS

Lenkijoje, netoli Garwolino, pilnas keleivių autobusas, viso 28, apsvirtė ir sunkiai sužeidė visus keleivius.

SUSAUDĖ 3 ARABUS

Šiomis dienomis Italijoje sušaudyti buvo 3 arabai, kurie 1935 metais nužudė italų lakūną Luigi Biondi.

TIKYBOS, TAUTOS REIKALAI — „SVIESOS“ DU TIESIAUSI KELIAI

BOIKOTAS JAPONIJAI

Nuo sausio 1 d. 1938 m. 43 valstybės pradės boikotą prieš Japonijos prekes.

ŽYDAI LENKIJOS

Lenkijoje labiau plėčiasi anti-semitinis judėjimas ir dažniau ten įvyksta

būdamas "Lietuvių Sąjungos Brazilijoje" narys, nėra ligšiol padaręs deramo įvykių raida susidomėjimo ir nesudrautės nesvarios akcijos.

Nesilimdami atsakingumo už visuomeninio ir kultūrinio kolonijos gyvenimo suirimą, kurį neišvengiamai atokia "Lietuvių Sąjungos" politika turės išaukti, mes nutarėme kreiptis į Lietuvos Respublikos Konsulą São Paulo mieste ir išdėstyti savo nusistatymą dėl sąlygų, kurios turės būti neatidėliojant sudarytos, kad visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas visiškai nepairtų ir beklaidiai tautinei sąmonei kolonijoje nebūtų suduo-

tas labai didelis smūgis. Kad bendri pasakymai neatrodytų kaip tuščios frazės, leisime kalbėti faktams ir "Lietuvio" ištraukoms, iš kurių aiškiai matyti, kad tiek "Lietuvių Sąjunga Brazilijoje" tiek ir jos organas "Lietuviai" nesilaiko savo paskirties ribų, o liečia kiekvienos organizacijos darbo sritį ir neša į ten griovimo tendencijas ir pikta norą dezorientuoti tų organizacijų narius ir juos atitraukti, kad, pagaliau, iš viso visuomeninio ir kultūrinio darbo liktų tik tai grūvėsių krūva — iš darbo, kurį dirba ne jie:

(Bus daugiau)

PASAULIO LIETUVIŲ SAJUNGOS VEIKIMO PLANAI

DR. J. LEIMONAS.

Jau "Šviesoje" buvo rašyta apie "Pasaulio Lietuvių Sąjungą". Geriau jos tikslus ir siekių pažinti čia spausdiname Dr. J. Leimono, Pas. Liet. S-gos sekretoriaus straipsnį iš "Pasaulio Lietuvių" Nr. 1.

RED.

1935 m. įvykusiame Pasaulio Lietuvių Kongrese sudaryta Pasaulio Lietuvių Sąjunga ir išrinkta josios vadovybė. Prieš akis atsistojo po visą pasaulį išsiblaškusių lietuvių organizavimo reikalas vieningam ir patvariam veikimo darbui. Tenka susirūpinti, kad artį pusės lietuvių, atsidūrusių už Nepriklausomos Lietuvos ribų, ne tik išliktų tautiniai gyvi, bet kad jie taip pat galėtų tinkamai pasireikšti didingai lietuvių tautos ir nepriklausomos lietuvių valstybės atėičiai kurti.

O lietuvių šiandien visur esama. Jų rasime ne tik Europoje, bet ir Amerikos valstybėse, Afrikoje, Azijoje ir net Australijoje. Ilgus laikus jie buvo pakliti savo pačių likimui. Jais niekas nesirūpino. Tik per paskutinius 5 metus įsikūrė ir ėmė veikti Draugija Užsienio Lietuviams Remti. Jau kiek pirmiau vyriausybė remti Pietų Amerikos lietuvius ir kiek kitus. Bet ypa toji parama labai ir labai nepakankama.

Reikalas plačiai, platingai, energingai veikti yra neatidėliotinas. Juk jau šiandien žymi mūsų išsivijimo dalis dar konyulsiskai blaškosi nutautėjimo bangų sukuriuose ir tik dalis, kurią daugiausia sudarė vyresniosios kartos

žmonės, pilni tautinės sąmonės skaidrumu ir entuziazmu kovoja, kad tautai patys sveiki išliktų ir kitus išsaugotų nuo išautėjimo. Neabejotina, kad jeigu tik dar įlgiau tokiame padėjime svetur gyvenantieji lietuvių pasilika, tai apie juos duomenų galėsime parinkti tik tai kapinynuose.

O tuo tarpu lietuvių tauta nori gyventi, augti, bujoti, plėstis. Ir tai yra būtina tautos išsilaikymo sąlyga. Didelis dalykas, kad lietuvių tautos kamienas yra jau tapęs nepriklausoma valstybe. Tai yra tvirtiausias lietuvių tautos išsilaikymo laidas. Reikia tik visiems rūpintis kad šis mūsų nepriklausomybė būtų ta nuostabių lietuvių tautos oazė, kurioje atsigavintų ir sustiprėtų visur besjrandančios lietuviškosios pajėgos. Ir šia proga mes turim su dėkingumu prisiminti, kad svetur gyvenantieji lietuvių savajam tautos kamienui. Nepriklausomai Lietuvai, yra labai daug padėję ir vis dar padeda ir moraliai ir materialiai. Todėl dabar, kada jau turime savąją valstybę, iš čia turi eiti taip pat atitinkama pagalba svetur gyvenantiems lietuviams. Supraskim, kad vieni kitiems varama yra būtina mūsų tautos klestėjimo sąlyga.

Tada reikzia veikti. Kas gi, korkečiai imant, reikėtų daryti?

1. Sudaryti didžiulę visos pasaulio lietuvių organizaciją, per kurią suorganizuoti visur gyvenančius lietuvius tautinei individualybei išlaikyti, o taip pat dvasinei, kultūrinei, ekonominei veiklai išplėsti.

Sios organizacijos pradai, kaip

jau minėjau, sudaryti 1935 m. įvykusiame PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESE, įkurti PASAULIO LIETUVIŲ SAJUNGA.

2. Pavaryti svetur gyvenančių lietuvių tarpe didžiulę TAUTINĖ PRO-PAGANDA prakalbomis, paskaitomis, vaidinimais, judomaisiais paveikslais, daina, muzika, sportu ir t. t.

3. Organizuoti svetur gyvenančių lietuvių, ypač jos jaunuomenės ekskursijas į Lietuvą ir čia jas tinkamai globoti, kad turėtų galimybės kuodaugiau siauri ir kuogeriau siauri su Lietuva susipažinti ir tuo būdu daugiau įgautų tautinio atsparumo.

4. Sudaryti sąlygų, kad vis gausingesni svetur gyvenančių lietuvių būriai galėtų eiti VIDURINI IR AUKSTAJI LIETUVOS MOKYKLOSE.

5. Pasirūpinti, kad svetur gyvenančių lietuvių vaikai, visose vietose, kur tik jie gyvena didesniais būreliais, turėtų galimybės lankyti gerai vedamas LIETUVISKAS MOKYKLAS.

6. Pasirūpinti svetur gyvenančių lietuvių mokslą einančiai jaunuomenei tinkamą vadovėlių ir literatūros.

7. Parūpinti svetur gyvenantiems lietuviams tinkamas skaitytį literatūros.

8. Paramti svetur gyvenančių lietuvių Lietuvos išsilaikymą Spauda.

9. Parūpinti svetur gyvenantiems

lietuviams žodinių lietuvių ir įvairioms svetimomis kalbomis ir tuo pagelbėti geriau pramokti lietuvių kalbos.

10. Paramti svetur gyvenančių lietuvių organizuotą lietuvišką veikimą.

11. Paramti lietuvišką sąsąją parapijas.

12. Padaryti galimai tikslinę svetur gyvenančių lietuvių statistiką.

13. Organizuoti plauingą lietuvių kolonijų kūrimą.

Štai keletas užsimojimų, kuriuos reikėtų gyvendinti, norint, kad svetur gyvenantieji lietuvių ne tik nepražūtų, bet taip pat būtų lietuvių tautos ekspansijos ploteiriais. Šia proga noriu pabrėžti, kad mums jau metas mesti vien kalbas apie svetur gyvenančių lietuvių nuo pražūties gelbėjimą, bet galvoti, veikti ir visą mūsų tautą sugestijonuoti didžinajai lietuvių tautos ekspansijai geria to žodžio prasme gyvendinti. Užteks varge ir besigelbstinčių nuo mirties politikos! Sitokia psichologija veikdama tikrai nieko nelaimėsime, nes ne šitoki nusteikimai veda tautas prie laimėjimo. Parodykim pagaliau sau ir pasauliui, kokios pajėgos glūdi lietuvių tautoje, ką gali dar svaraus lietuvis padaryti savo tautos didybei ir žmonijos gerovei.

Šitam reikalui ypač gerai gali pasitarnauti Pasaulio Lietuvių Sąjunga. Padarykim ją nauju didingu lietuvių tautos judėjimu.

Ne sudie, o = iki pasimatant! "ŠVIESA" SKAITYTOJAMS

S. m. gruodžio mėn. 14 d. iš Santos grįžo per vandenyną atgal į Tėvybę Mokos mokyklos mokytojas Jonas Tomaševičius. Kolonija, kurį turė jo progos jį jau pakankamai pažinti, dėl šios kelionės llusta. Intelligentų pas mus iš viso labai mažai, o ir tų žymi dalis negarbingai iš Lietuvos emigravę. Toki nė čia nebuvo nei Tautos nei išieivių reikalų; jiems savas kailis ir jo apsaugojimas rūpi daugiau visko. Todėl tuos, kurie savo noru ryžtasi palikti savo Tėvybę ir, visos praeties atsiskyre, pasišvenčia aukštai lietuviybės misijai, kolonija priėmė ir ateityje priims su šilta simpatija. Tokio jautraus priėmimo ir įvertinimo buvo susilaukęs ir gerb. mok. J. Tomaševičius. Jis nesidalino žmonių, o žmonės jo. I kolonijos reikalus ir jos vidinį gyvenimą žiūrėjo patriotiškai. Dėl to ir rėmė kiekvieną lietuviško susipratimo apraišką. Organizacijos, ypač jaunimo organizacijos, Centras ir Katalikų Bendruomenė netenka nuoširdaus draugo, patarėjo ir rėmėjo— tiek moraliai, tiek medžiagiškai. Kolonijos kultūrinis gyvenimas, ypač meninė jo sritis, nuostabi entuziastingo darbininko. Gi nemazas draugų būrys, kurį apjė save susispietė dėl savo gražaus būdo, lietuviško nuoširdumo, atvirumo ir pažiūrų tiesumo, skiriasi su juo, negaledami, niekad užmiršti tų malonių ir jaukių bendradarbiavimo valandų, kurias, gaila sunkias ne kartą, jo optimizmas ir darbštumas tiesiog salkinte pasaldindavo. Išvykstantiam savo kolegai jie sako: „Jonai! Netarsime Tau Sudie, tik: — Iki pasimatant yėl Santos uoste, kai grįši į mus Tėviškės pavasario vėjais kvepiąs. Ne sudie, o — atė lo-gol“

ligšji neištiesė savo rankos į jo gyvybę! Kaliai — faktai! — turi geresnes sąlygas. Nedovanotinas nusikaltimas tų, kurie planavo mokyklos rūmus, kad nedavė bent vieno žmoniško kambarelio antram mokytojui. Vaikam dviem — trim valandom yra visi moderniški rūmai, mokytojai — šuns būda. Taip gyventi yra vergija. Žinoma, jis galėtų buta nuomotis kitur. Taigi, kad negali! O negali dėl to, kad neturi iš ko DULR-e sėdi rinti žmonės, tačiau meluoja — tai kaip eigonės, mesdamos kortas. Kol Lietuvoje — žada viską: kai

Mokytojas Jonas Tomaševičius buvęs Mokos mokyklos mokytojas.

atvažiuoji čia — džiaukis dviejų nulių kaimynystę ir keifais trupiniai, kurie atlieka nuo biudžeto balansavimo, nors įsakmiai, netgi raštu, pažada išmokėti skiptumą iš savo lėšų. Visi žino, kad pragyvenimas labai brangus — bent 2 kartą brangesnis, negu Lietuvoje. Kęsti karsti, atogrąžose netureti oro, nema tyt saulės, vaikščioti apdrikskiom rankovėm, gyventi puskažiu arba prašyti pinigų iš giminių nėr už loską! Tuos 200 litų uždirba čia geresnė tarnaitė, o kartais net daugiau, negu 15 metų prasimokęs inteligentas mokytojas. Kitos tautos tokius žmones privilegijuoja; mes kokias žiūrime į kailį; jei raudonas — gerai; jei ne — būsi abal-fabetų pastumdėlis — tu pats ir tavo aukatas diplomai, atestacijos ir visos patriotizmas iki jaunlietuvių unifor-

Jau netoli ir Nauji Metai — laikas atnaujinti prenumeratą. Paprastai prieš Naujus Metus laikraščiai išvysto propagandą „medžiojiną“ skaitytojų, žadėdami įvairiausių predaijų, bei dovanų. „Šviesa“ savo skaitytojams nei praėjusiais, nei ateinančiais metais neskyrė nei piniginių, nei kokių nors kokių dovanų. Redakcija ir leidėjai gerai nusimano, kad ji plačiai yra skaitoma ne dėl kokių nors premi-

jų, bet dėl to, kad drąsiai ir atvirai gina lietuviškos kolonijos teisei.

Tuo pačiu keliu „Šviesa“ eis 1938 m. Savarankiškumo, savo sąžinės, neparduos už jokius grašius, daiktus, vadinus tikraisiais jų vardais; melą — melu, aferą — aferą ir t. t.

Suo atžvilgiu „šviesa“ savo skaitytojų neapvykė šiai metais, neapvils ne kitais.

DIDELĖ NAUJIENA

Jau išėjo iš spaudos Brazilijos Lietuvių Kalendorius 1938 metais, vje ointėle Brazilijoje laida Aleksandro Bumbio. Dar toki kalendoriaus Brazilijos lietuviai neturėjo: didelė, gražus įdomus ir pigus. Kalendoriuje yra labai naudingų straipsnių ir informacijų. Daug rašoma apie veneros ligas, kaip jomis užsikrečiama, ir kaip nur jų reikia apsaugoti. Kiekvienas lietuvis turi įsigyti šitą kalendorių, nes jis ne tik naudingas, bet ir labai pigus, tik 28000, provincijoje su persijuntu 2\$500. Kalendorius gaunamas Luz stotyje ir pas atskirus platintojus, o taip pat „Aldo“ redakcijoj ir pas Biliāna rua Canindė, 539. Išskirus Luz stotį, kitose laikraščių pardavimo kioskose kalendorius ne parduodamas. Provincijos lietuviai norėdami įsirašyti kalendorių, siūncia pinigais ALEKSANDRAS BUMBLIS, AVENIDA DO ESTADO, 12, (antiga rua Tibiriça), São Paulo.

Ei, lietuviai, būkit ramūs — Eina naujos telegramos: „Šviesa“ tais pačiais keliais Kuriais ėjo — toliau eis!

Parduodamas kampinis sklypas ant

Alto da Mooca prie pat Rua da Mooca ir prie aikštės. Tik dėl gero biznio. Geras susiaukimas su autobuso linija Villa Birtocia. Ir netoli nuo bondės. Sklypas parduodamas del skubaus išva žiavimo ir geromis sąlygomis. Galima kreiptis kiekvieną dieną Rua da Mooca 309 išskyrus sekmadienius, ir Rua Canindė 539.

Padėka

Aš žemiau pasirašiusi, Adelaide Rodrigues, ištėkėjusi, 7 vaikų motina, gyc. Alameda Barros, 185 šiam mieste, apie 12 metų kenčiau nuo vočių ir visokių žaidžių ant kojų. Sunaudojau visokiausių vaistų ir moščių nuo gydytojų, tačiau be jokių rezultatų. Skausmai mane kankino dieną ir naktį. Nebeturėjau jokio gyvenime ramumo ir 3 metai kaip nebeišidavau iš namų. Maniau, kad jau nebesasiluosuosiu nuo šios ligos. Kiekurie gydytojai man pasiūlė daryti operaciją, bet bijojau. Vieną mano gimnaitė patarė kreiptis pas gydytoją Dr. Paulo Licciardi, rua Silva Pinto, 444 (Bom Retiro), ir ačiū Dievui, esu patenkinta. Po atropaus dviejų mėnesių gydymo, prapuolė ir žaidžios ir nebereikia daryti jokios operacijos, kurios taip bijojau. Siandiena, suėjus vienam mėnesiui nuo galutinio išgydymo, šiuo dėkoju gerbiaujamam Gydytojui, kuris mane paliausavo nuo tokios ligos ir rekomenduoju visiems savo pažistamiems jį, kaip tikrą geradari. Šią padėką ir pareiskimą leidžiu skelbti laikraščiuose. Adelaide Rodrigues.

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Paskyk ir jiems: „Šviesa“ — rimiausias lietuvių laikraštis!

Konsulatas griauja Centrą -- stokime i Centrą!

Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Propagandos Komisija plečia savo veiklą visais frontais. Be spaudos, propagandai naudojamos ir kitos priemonės: kolonijos organizacijų rengiami vakarai, susirinkimai, įvairūs subvymai, pramogos, ekekursijos ir t. t. Vienybės šūkis, vestas į koloniją vos prieš du mėnesiu kilnių jos kultūros darbininkų, rado nepaprasto atgarsio. Viskam mūsų kolonija buvo jau abejinga. Atrodė, kad nėra būdų ją pažadinti iš snaudulio. Matydami, kaip jos reikalai spekuliuoja saujelė savanauzių egoistų, ir drąsesnieji nuleido rankas ir buvo jau bepasiduodą likimo valiai. Tačiau Centras vėl išjudino mirštantį gyvenimą. Vienybės kelias yra vieš kelias į geresnę ateitį. Tokio susidomėjimo, kokio kolonija parodė Centrui, nėra buvę Brazilijos lietuvių praetyje. Kas savaitė stoja į Centrą po 50—60—100 naujų narių. Netrukus Propagandos Komisija jau galės pranešti baigta pirmąjį tūkstantį pasyvių narių, neskaitant tų, kurie spiečiasi apie 8 Centro organizacijas. Dabar jau visiems aišku, kad pasizadėjęs suburti visą koloniją, Centras savo pažadą gar uogai ištesa.

Kaip kiekvieno didžio laimėjimo, taip ir Centro kelias ėjo per d'gu erikokių laukų. Iš pat pirmų Centro kūrimosi dienų smūgi po smagio kolonijos susipratimui davė lietuviškos kolonijos priešai. Be kitų, kurie buvo per metų eilę papratę po kolonijos priedanga varyti asmenišką biznį ir aferas, prieš Centra, dėl ligšiol neišikintų priežasčių, stojo ir konsulatas. Šioms dienomis konsulate vėl įvyko toks akiplėšiškas Centro užgavimas, kad jis vartas visos kolonijos dėmesio ir įvertinimo. Jį Prop. Komisija savo posėdy iš s. m. gruodžio mėn. 12 d. nutarė viešai paskelbti.

Iš valininkų, bijotami konsulato nemalonės, nors slapta ir pritarjami, i Centrą viešai įstojo tik vienas; mok. J. Tomaševičius. Visa kolonija žino, kokiu dėl to pastumdėliu pirmutinis visoj kolonijoj cenzo atžvilgiu mokytojas buvo laikomas. Ne siekdamas, poreitą antra dienį jis jau išvyko atgal į Lietuvą.

Prieš išvykstant, konsulate iš rastininko Ciuvinsko gavo siūlymą, vertą konsulato valdininko: parašyti viešai į

„Lietuvj“ laišką, iškeikti tame laiške Centrą, apgailėti savo „grieką“, kad į Centrą stojo ir buvo jo sekretorius. Tokį prakeikimą rašyti Centrui, prieš sąžin s ištikinimą, mok. J. Tomaševičius atsisakė.

Prop. Komisija ta pačia proga priėmė paties konsulo paraginįną „Grūdod“ pirmininkui kons. sekretorijui p. S. Remenciui įstoti iš Centro.

Pranešdama Centro ir kolonijos žinia, Komisija ragina visus susipratusius lietuvis eiti savo keliu, nepaisant apjakelių savanaudžių intrigu, kurie senai užmiršo savo tieslogines pareigas ir užsiminėja kiršinimu ir griovimu. Konsulatas žaidžia ugnimi. Jis nenori suprasti kolonijos reikalų ir atidaryti akių. Kolonijai labai skaudu, kad eks-teritorialiniuose rūmuose kyla planai prieš kolonijos vienybę. Visus lietuvius kviečiame į provokacijos ir Ciuvinsko kombinacijas atsakyti mūsų šakiu:

Konsulatas griauja Centrą — Stokime i Centrą!

BLOC PROPAGANDOS KOMISIJA.

Kinijos tragedija

Pirmieji Europos «svečiai» į Kinus atsibeldė anglai. Tai buvo 1840 — 1842 m. Tada jie nusavino kelis uostus. 1857—60 m. anglai vėl grįžo, bet jau ne vieni, o su prancūzais, su kuriais užgrobė dar 9 uostus ir įsiveržė į langtsekiango upę. Netrukus rusai pasiėmė Amūro sritį, 1885 m. prancūzai užėmė Fonkiuą, o japonai gavo lygias teises Korejoje. Po to sekė tikra parceliacija — dalinimasis: 1898 m. Kinus applėšė vokiečiai, rusai, anglai, prancūzai. Visi šie europiečiai užsifundijo

po geras «porcijas». Tai buvo 19-to amžiaus gale. 20-tasis amžius nepasirodė galtingesnes. 1904 — 1905 m. rusai su japonais savo ginčus išsprendė irgi Kinų žemėje, padalindami Mandžūriją: vėliau anglai įsitvirtino Tibeje, o rusai — kraštinėje Mongolijoje. Iki 1931 m. Kinai turėjo «ramybę», — kol japonai atėjo vėl į «svečius» — pasiežė Mandžūriją ir uždėjo savo leteną ant šiaurės Kinijos provincijų: Hapei, Santung Sana, Cahar ir Suijan, o dabar siekia ir likusių šiaurės provincijų.

KAS LIKS?

Po tokių jau įvykdytų ir dar tebevykdomų, «parceliacijų» galima drąsiai klausti, kas iš Kinijos liks? Iš viso Kinijos plotai sudaro 11 mil. kvadratinį

kilometru, bet Kinų valdžioje tėra tik 6.210.000 kv. kml. ir pats Kinijos branduolys 18 provincijų, bet galia, kad tos provincijos neklauso Centralinės Nankino vyriausybės, kuri su maršalu Ciang kaikeku — priesaky buvo pradėjusi Kiniją vesti stiprybės ir pažangos keliu. Ciangkaikeko išganingam darbui pastojo kelią japonas, kuris dabar įsiveržė į šiaurinę Kiniją.

ŠIAURĖS KINIJA

Ją sudaro 5 provincijos: Hapei, Sana, Santungas (grynai kiniskas) ir Caharas su Suijjanu (šios 2 provincijos sudaro Mongoliją). Suminėtų provincijų plotai Hapei 140.526 kvadratiniai kilometrai; Caharas—258.815 kv. kml. Sana—161.842 kv. kml, Suijjanas—304.058 kv. kml. ir Santungas—153711 kv. kml. Tose provincijose japonus vilioja geležis, anglis, medvilnė. Vien tik Hapei, Sana ir Santungo provincijos turi 53 procentus visų Kinijos požemių turty.

A—ka.

Jūs pažįstate Pelėda ir Apuoką Bekepurį? Per dienas ramybės sėdi, Jokio laikraščio neturi.

Nebylys prarado savo dantis, prakalbėjo ir iš juoko... mirė...

Pasirodo, kad nevisada žmogus gali iš savo laimės džiaugtis. Pietų Afrikos sostinėje Johanesburge 63 m. amžiaus nebylys nešiojo dirbtinius dantis. Kas vakaras jis juos išimdavo, gražiai nuvalydavo ir padėdavo ant staloje šalia lovos. Bet juk tu man vieną vakarą ir užmiršk! Naktį beužmegdomas ir begargaliuodamas atsipalaidavusius dantis įtraukė į gerklę. Pabudęs anglas išsigando, o dantis dar labiau įstijo: šoko iš lovos ir bėgo prie kitų namiškių, ieškodamas pagalbos, ypač, kad emė ir trokšti. Namiškiai taip pat nieko nepadarė. Prisėjo skubiai vežti ligoninę.

Gydytojas Arthur Pohtat, padaręs nedidelę operaciją, dantis lengvai išėmė. Bet vos tik gydytojas ištraukė iš gerklės, dantis, nebylys emė akščiausiai kalbėti! Visų nustebimui nebuvo galo.

Mat jam balsui pataisyti tereikėjo visiškai menkos operacijos. Visų nustebimas virto didžiausiu džiaugsmu. Ypač džiaugėsi buvęs nebylys. Jo džiaugsmas dėl tokio juokingo ir staugaus įvykio perėjo į nesulaikomą juoką. Jis juokėsi taip smarkiai, kiek tik jo jėgos leido. Juokėsi ir visi. Tik staiga senelis nutilo ir griebėsi už krūtinės. Tuo pat momentu susmuko.

Prišokęs gydytojas pulso neberado. Senukas turėjęs silpną širdį ir toji to didelį džiaugsmo neišlaikė. Jo laimė buvo trumpa.

Daug dantų į ją sudilo,
Daug ragų sulūžė,
Bet nepadavė už milą
«šviesa» savo dūšią...

PAVOGĖ 6.000 LAIKRODŽIŲ

Viena Šveicarijos laikrodžių firma buvo išsiuntusi į Buenos Aires 6.000 laikrodžių, kurių vertė siekė 92.000 frankų. Atidarius siuntinį Buenos Aires muitinėje atrasta cemento pripildtas dėžės. Spėja na kad laikrodžių vagystė bus padaryta Marsely, kraunant į laivą. Šveicarijos ir Prancūzijos policija stropiai piktadarių ieško.

64 METU ŽMOGUS TURI 60 ANUKŲ

Vokietijoje Valrodėje gyvenančiam 64 metų amžiaus Augustui Thielei gimė 38 kūdikis. Thiele yra vedęs jau trečią žuoną. Iš 38 gimusių 34 vaikai yra gyvi. Augustas Thiele sulaukė jau 60 anukų.

MIMTYS

— AUKSAS, be abejo, naudingas, bet doras, veiklus ir mylintis savo Tėvynę žmogus yra daug vertesnis už auksą — A. Lincoln.

— Nesibijok, nežinome, bijok klaidingo žinojimo. Dėl jo visa pikta pasaulyje. — L. Tolstojus.

Lietuvių Brazilijoje S-gos «Vilnis» Rio de Janeiro, klubo steigimo reikalams aukojo šie asmenys:

Po 200\$ aukavo: Ernest L. Moiberg'as ir L. Z. Karneceas Po 50\$ — Ivo Butkevičius, Antanas Girnis, A. Rutenbergas ir J. Petrauskas. Po 30\$ — Alberto Rutenbergas ir J. Šilleris. Po 25\$ — Ona Janušienė. Po 20\$ — J. Adomavičius, Juozas Klimas, ir Julius Žala. Po 15\$ — Vol. Užekas, Pr. Sinkavičius, Petronėlė Dūda, ir Juoz. Vaišnora. Po 10\$ — J. Lašinskas, F. Kazakovičius, P. Dūda, Aleksandravičius, J. Jaučys, A. Galinis, B. Lukoševičius, M. Velečka, V. Petronis, J. Mulevičius, A. Ziezis ir P. Lebedevas, A. Dubauskienė, Joaquim Ferreira Santos, Carlos Gismonti, Alvaro Lima, A. Raulinkorius, V. Liubčikas, Petras Rutkauskas, F. Zimmermanns, Basilio Jagelo, Luiz Cunha, José Pinto Jorge, A. Baltrušis, J. Rinkevičius, T. Rimkus, K. Bacevičius, A. Bernatavičiūtė, Tautietis, A. Dūda, P. Girnyš, E. Blatkevičius, Petras Putaitis, Jeronimas Slachticas, A. Uložas. Po 5\$000: Kostas Sapolas, Aleksas, A. Lukoševičius, V. Kyzelis, Verbickas, J. Dragūnas, Zil da Pires, Iberdady, Surganas Negalus, B. Sijunelis, Juozas Meškauskas, Stasys Salocius, S. Generinas, S. Dutkus ir L. Lebedevas.

Viso suaukoto 1:240\$000. Visiems aukojusiems taria širdingą ačiū.

„VILNIES“ SAJUNGOS VALDYBA.

PIGUS IR SAZINGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS SIŪVYKLOJ

Marijampolė
RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visomet palaikykim lietuvius!

— Tasai, kuris daug kalba, netaj įgyvendina savo žodžius.

O išmintingas žmogus visomet bijo, kad jo žodžiai nebūtų skaitlingesni už jo darbus.

— Kinų patarlė.

Neturi pinigų? Reikia gero kostiumo?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

“VILNIUS”

PRAÇA JULIO MESQUITA, 60
(prie AV. SÃO JOÃO)

Kur pasisiudinsi geriausios medžiagos eilutę mokėdamas į mėnesį po 20\$000.

O taip pat eia gauai neperšlampamą apsiaustą (capa) tokiomis pat sąlygomis.

Galima kreiptis ir RUA DA MOCCA Nr. 561, Tel. 9-4992.

Pranešimas

Sveikiausias gėrimas yra grynas šaltinio vanduo. Kas vandeniu nepasi-tenkina dėl kurių nors priežasčių ir ne gali apsėti be sveikinamų gėrimų, tai šiuo atveju kiekvieno lietuvio pariga

PACIAM PIRKTI IR KITIEMS PATARTI TIK PREMIJUOTOS MEDALIAIS LIETUVOJE, IR CIA, BRAZILIJOJE, DIDELĖS GARBĖS DIPLOMU APDOVANOTOS DISTILARIJA «VILNIUS» LTDA. PRODUKTUS. Ir štai dėl ko:

1. PREMIJUOTA DISTILARIJA «VILNIUS» LTDA. yra gryniai

lietuvijų įmonė. O išvijoje kiekvieno lietuvio pariga net pirmoje eilėje palaikyti savuosius gaminius.

2. PREMIJUOTOS DISTILARIJOS «VILNIUS» LTDA. produktai

yra sveikiausiai pagaminti iš Brazilijos valstybės atitinkamos įtaigos, pasirėmusios analizo daviniiais, išskyrė į daugelio didelių ir tartingų distilarijų palygiinti, maža ir nežymią lietuvių

DISTILARIJA «VILNIUS» LT. IR APDOVANOJO JA DIDELĖS GAR-

BĖS DIPLOMU, kuris yra nenuperkamas už jokus pinigus.

Toks didelis lietuvių įmonės atsižymėjimas suteikia garbę ir visai mūsų lietuvių kolonijai, nes Brazilijos vyriausybės sveikatos įtaigos žino, kas vertas yra tokio pasitikėjimo.

Brazilijos valdžios sveikatos įtaigų apdovanojimas Distilarija «Vilnius» Ltda. garbingas pažymėjimas, rodo, kad tos įmonės gaminiai — visokių rūšių gėrimai — yra sveikiausi ir skaniausi. Dėl to, Distilarija «Vilnius» Ltda. gėrimai turi užkariavę plačiausių rinką didesniuose Brazilijos centruose. Premiuruota DISTILARIJA «VILNIUS» Ltda. iš Rua Ubaldino do Amaral, 200 (66) persikėlė į Chacara «Vilnius».

RUA CORONEL JOSÉ MEIRELLES, 27
(PENHA) SÃO PAULO Mieste.

KAS SKAITO SPAUDA VEJU NEGAUDO!

Pirkite Radijo

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip «Cassique», «Belmont», «Zenit», «Philips» ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigus kaip už naują, tad kad nepaklūtū ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, Rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienomis. Išmėgine, tada įvertinkite prekę.

Tik vieningi būdami, pasieksime viską. Stokime; CENTRA!

LIETUVIAI! Visi kaip vienas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoje, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoje ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokite ir skaitykite „Sviesą“.

„Sviesą“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Sviesą“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantams ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesą“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išelna.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Amerikoje: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoje: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a : Iš provincijos pingus siųsti Redakatoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Efigenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidurinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydimas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n 6: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORÉOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Sifilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERŲ. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERŲ LIGŲ. Gydydas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.

3. Bom Retire — p. Baužio krautuvė [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].

4. P. Kirilausko krautuvė — Vila Anastacia.

5. P. Menkaičio krautuvė — S. Anna.

6. Pas laikraščių platintojus ir

7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — Rua Cuoto de Magaleas ir kampaš Rua José Paulino.

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gerai

Prenumeratą sumokėjote? — Gerai

Paragino? pažįstamus ją prenumeruoti?

Ne? — Ot, čia tai negerai! Dar šiandien

nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsipre-

numeruotų. Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite

kultūringą darbą!

RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“

GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO

DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SA.

BENDRUOMENĖS KNYGYNE

Villa Zelinoje rua sete 58 knygų galima gauti skaityti šia tvarka:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 lig 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 ligi 2 val. popiet.

Bendruomenės nariui per mėnesį moka po 500 reisų, nenariui kas mėnuo po 1 milreisą ir 5 milr. užstato. Surinkti pinigai skiriama knygų aptaisymui ir naujų knygų pirkimui

Dėmesio!

Kas nori mokytis pianu skambinti, dalnuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos priėmamos visiems. Atsilankykite — jsi tikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kurio laiku.

J. STANKŪNAS.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampaš. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.
RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

BAŽNYČIAI GRINDIMS SUDĖTI AUKOJŲ:

(Tąsą iš 49 Nr.)

Lintkuvienė Magdarena 10\$000, Marcinkevičienė Katarina 20\$000, Celkienė 10\$000, Jonas Paukštys 136\$000, Adomas Marcinkevičius 34\$000, Adrius Ambrasevičius 17\$000, Jonas Verbičkas 84\$000, Elzbieta Jormalavičienė 5\$000, Bakanauskas 3\$000, Navartonis 2\$000, Kazys Maciulevičius 5\$000, Malinauskas 4\$000, Paškauskienė 5\$000, Stankevičiai (Mokos) 4\$000, Sukalčiai 3\$000, Jz. Butrimas 10\$000, Sventickas 2\$000, Sadauskas 1\$000, Juozas Bukys 5\$000, Kalinauskas 5\$000, Kazimieras Nickus 2\$000, Domas Kalinauskas 5\$000, Laurinavičius 5\$000, Razulevičius 2\$, Zeniskis 5\$000, Zalenka 5\$000, Petras Klizas 2\$000, Ant. Pūkūnas 3\$000, Viktoras Gutauskas 5\$000, P. Radzulevičius 2\$000, Ad. Milauskas 3\$000, Zemantauskas 5\$000, Mileikis 5\$000, V. Sapianauskas 3\$000, Viniekis 5\$000, Jonas Skirmantas 3\$000, Kemešis 5\$000, Juozas Skačkauskas 5\$000, Čiuladjenė 5\$000, Ant. Saravičius 5\$000, Logarskienė 4\$000, Marcinkevičius Ignas 2\$, Grabauskai, Vincas Grabauskas ir Marys po 10\$000, Milai 35\$000, Vladas Seska 20\$000, Svitriienė Katarina 17\$000, Danbranskas Jonas 52\$000, Kardisevičienė Ieva 17\$000.

(Bus daugiau.)

Savo aukomis parėmusiems bažnyčios reikalus nuostabiškai dėkojame Daugelis iš čia pažymėtų asmenų yra pasizadę dar daugiau aukoti.

BENDRUOMENĖS VALDYBA IR STATYBOS KOMITETAS.

Gali būt drabužiai gražūs:

Silkas, gelumbė, satina —

Bet, be laikraščio, panašus

Jūs vistiek į abisimą!

BARETTOS — FRIGORIFIKO ANGLŲ

Laukia mokytojo. Čia yra daugiau trėdėdinti lietuvų vaikų, lankančių brazilų mokyklas, nes lietuviškos nėra. Praėjusių metų vasaros atostogų metų viešas mokytojas pamokyti lietuviškai buvo atvažavęs iš São Paulo. Šiame me tais, kiek teko patirti, mokytojo nesulaukė. Nereikty, rodos, nė čia gyvenančių apie 80 lietuviškų šeimų užmiršti, nes iš Lietuvos siunčiamos lėšos ir mokytojai visiems lietuviams gyvenantiems Brazilijoje.

ISKELIA MOKYTOJA GIRDAUSKA

Konsulas, patartas Bakšio ir Majaus, įsakė mokytojai Girdauska iš Vila Bellos persikelti į Anastazij. Giban deirantininkus Pažerius perkelia į Vila Bellą. Dėlko mokytojas Girdauskas, kuris turi visoj apylinkėj įsigijęs simpatijų, yra pažeminamas — nežinia. Lietuvoj mokytojų inspektorius, be jo sutikimo, perkelia kai randa kokį nusikaltingą. Girdausko didžiausia bėda „kalitė“ bus, kad jis neįsirašęs į „lietuviškus namus“. O jei norėjo konsulas paauskštinti, tai tą pat galėjo padaryti ir VILLA BELLŲJ paskiriant vedėju, vietoj necenzuotos p. Majienės. Šitokios reformos nėra į svejkatą mokyklų gyvenimui!

MOKYTOJAMS NĖRA PRIVALOMA BUTI LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJŲ NARIAIS

Draugija Užsienio Lietuviams Remti išleisose taisyklėse, kurių privalo laikytis mokytojai, darbą užsieny, nenumatė, kad jie privalo būti nariais Lietuvos S-gos Brazilijoje.

CENTRAS POSĖDZIAVO

Gruodžio m. 12 d. Brazilijos Lietuvos Organizacijų Centro Valdyba ir Taryba svarstė įvairius Centro reikalus. Patvirtino Valdybos nutarimą sudaryti komisiją „Lietuvio“ šmeižtus įaiškinti prieš Centro Valdybos narius.

BENDRUOMENĖS CHORAS VAZIUOS I JUNDIAHY

Pabaigoj sauso m. Bendruomenės choras vaziuos į Jundiahy į „vyuo šventę“, kur yra pakviestas dainuoti. Jau ruošiasi. Paskutinju metu ir chorstų skaičius padidėjo.

VYCIU SUSIRINKIMAS

Praėjusi sekmadienį buvo Vyčių Sąjuugos susirinkimas. Priimti įstatai ir išrinkta Valdyba.

VYCIU VALDYBOS POSĖDIS

Gruodžio m. 19 d. 2 val. popiet. Villa Zelinoj šaukiamas Vyčių S-gos valdybos posėdis kun. Ragazinsko bute

NELEIDO SUSIRINKTI

Gruodžio m. 11 d. Mokos viltiečiams nebuvo leista šaukti Mokos mokyklų susirinkimo. Tai atlyginimas už darbą ir triušą statant mokyklą.

KONSULAS GAUCYS LIETUVON

Praėjusios savaitės „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ praneša, kad Konsulas Gaucys važiuos tuoj po Naujų Metų Lietuvon.

BAKSYS GAUS 325 LITUS ALGOS

Nuo ateinančių metų pradžios Bakšio Konsulatas išmokės kas mėnuo po 325 litus algos. Kąžin kodėl apie tai „Lietuvis“ tyli. Juk jis apie algas mėgsta šnekėti?

„LITHUANIA“ — „MAKABI“ RUNGTYNĖS

Porejtą sekmadienį, 12 gruodžio, Caura Patente aikštėje įvyko lietuvių sporto s-gos „Lithuania“ ir žydų „Makabi“ futbolo rungtynės. Jų žiūrėjo nemažas skaičius lietuvių ir žydų. Laimėjo žydai. Pirmoji lietuvių komanda praktiškai 3:1; antroji išėjo lygiomis — 2:2. Rungtynės buvo gyvos, bet lihuaniečiai, nors turėdami visą laiką persvarą, blogai šaudė į vartus.

Spaudos Apžvalga

„PASAULIO LIETUVIS“ NR. 1

Kaunas Lapkričio m. 15 d.

„Susiorganizavusį „Pasaulio Lietuvos Sąjungą“ savo darbą pradėjo išleis dama dvisavattinį laikraštį „Pasaulio Lietuvis“. Turiny: leidėjų žodis, Pasaulio Lietuvos Sąjungos veikimo planai. Apie lietuvius ir jų protėvius. Metas pradėti lietuvių kolonizaciją. Sia paskutinis straipsnis yra vertingiausias ir mums išėjviamis įdomiausias, nes čia griežtai pasisakoma dėl kolonizacijos reikalingumo ir nurodoma nuo ko ji turi būt pradėta.

Užsieny „Pasaulio Lietuvis“ dėl aukštos kainos, ypač Pietų Amerikoj nebūna plačiai skaitomas.

KLAIPIEDOS 15 metų atvadavimo minėjimas ruošiamas Org. Centro 16 d. sauso. Taip pat Centras minės ir 16 d. vasario.

Kas isirašė Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centran nariais?

(Tąsą)

Mikolas Petraitis
Aleksandra Petraitienė
Stasė Petraitytė
Franciška Petraitytė
Adelė Petraitytė
Bronius Petraitis
Valerija Petraitytė
Adolfas Petraitis
Ona Vartytė
Agota Varkienė
Petras Kiaušas
Aleksas Petkevičius
Jurgis Sukaitis
Ona Sukaitienė
Antosė Sukaitytė
Mikasaė Sukaitytė
Vytaė Sukaitis
Stasys Sukaitis
Ambrozius Tebelskis
Anelė Tebelskienė
Bronė Tebelskytė
Juozas Tebelskis
Mikalojus Minkevičius
Jonas Mazūras
Zofija Mazūrienė
Vytautas Mazūras
Julius Mazūras
Juozas Šabrinskas
Ona Šabrinskienė
Jonas Isakas
Vladas Palakauskas
Julius Sakalauskas
Jonas Šabrinskas
Gasparas Urbonas
(B. d.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

Sarapu i. Tamstos straipsnį „Brazilijoj Lietuvijų Sąjunga faktų šviesoje“, talpinsime kitam „Sviesos“ Nr.

Laikas yra Onai Plečkaitytei.

IEŠKOMAS

KOSTANTINAS TARASOVAS, kilęs iš Kauno, apie 27 mt. amžiaus. Pastaruoju laiku gyvenęs São Paulo miest Jisai pats arba pažįstami, kurie žino jo gyvenamosios vietos adresą, malonėkte pranešti Lietuvos Konsulatui — São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Galima įsirašyti B.L.O. Centran siose vietose:

laikinoje patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien, ir sekmadieniais nuo 9 iki 11 val. Rua da Mocca, 369;

MOKOJ: pas valdybos reikalų vedėją J. Juodgudį — r. Padre Raposo 156;

BOM RETIRO: Pas valdybos sekretorių A. Varžą, R. Prates, 494; ir pas Jona Butauską.

CANINDĖ: Pas valdybos II izdiniųka. J. Skorupskį, R. Canindė, 485;

PARY: Pas valdybos vice-pirmininką P. Moncevičų, R. Cazemiro de Abreu, 12;

V. ZELINA ir V. BELLA: pas valdybos pirmininką kun. P. Ragazinską, Rua 7 nr. 58;

VILLA ANASTACIO: pas M. Kirilauską, rua Cayapos, 13.

Įsirašę asmuo Centran turį reikalauti įsirašymo kvitą su Centro antpaudu. Įsirašyti galima tik pas aukščiau išvardintus asmenis. Kas rašinėja narius ir neįsiduoda kvitų, tie nėra įgaliojami darbu.

B. L. O. C. Valdyba.

Pamaldos

SĮ SEKMADIENĮ, GRUODŽIO MĖN.

19 d., PAMALDOS BUS:

Villa Zelinoj Svento Juezapo bažnyčioj šv. Mišios 8 val. ryto.

Suma 11 val.

Šv. Antano do Pary bažnyčioj suma — 11 val.

KALĖDU pirmą dieną, vidunaktį, Villa Zelinoj lietuvių bažnyčioj Bernelių mišios. Ryte Villa Anastazijos lietuviams. 11 val. šv. Antano bažnyčioj. Per Kalėdas giedos Bendr. choras pirmą kart naujas keturiais balsais mišias. Smulkesnė programa kitam „Sviesos“ Nr.

VAIKU rengimas Mokoj išpažinties ir komunjijos būna ne ryte, bet 2 val. po piet kiekviens dieną.

PLOTKU Kalėdoms bus galima gauti ateinančią savaitę pas lietuvių bažnyčios Zakristijoną Jurgelevičių.

Evangelija IV Advento Sekmadieniui

Sv. Luko 3, 1 — 6.

Penktoliktasis cėsoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Pontijui Pilotui valdant Judėją, Erodui gi esant Galilėjos Tetrarka, per broliui Pilypui Isterijos ir Trakonities krašto tetrarka, Lizanijui Abilenės tetrarka, po vyriausiais kunigais Anu ir Kaipu, Viešpaties todis pasigirdo Zakarijo sūnui Jonui tyruose. Taijį jis atėjo ir skelbė visoje Pojardanėje atgailos krikštą nuodėmėms atleisti, kaip parašyta pranašo Izaljo žodžių kygoje: Tyruose šaukiančiojo balsas. Taisykitė Viešpaties kelią, darykite jo takus tiesius. Kiekvienas slėnys tebūnie užpildas, o kiekvienas kalnas ir kalnelis „nužeminatas; kas kreiva, tebūnie tiesu, kur nelygu, tebūnie lygūs keliai. Taip kiekvienas kūnas išvys Djevo įganymą.

Pranešimas

Kol nijos Kapelionas praneša, kad įvairiais reikalais galima kreiptis šiokiadieniais ryte ligi 9 val. o vakarais nuo 9 ligi 10 val. Villa Zelinoj Rua Sete 58 nr.

VAIKUCIAMS PIRMOJI KOMUNIJA

bus gruodžio m. 26 d., antrą dieną Kalėdų, Villa Zelinoj.

Kun. A. Arminas praneša, kad pirmosios išpažinties ir Komunijos yra rengiami:

BOM RETIRO mokykloje antr. dienais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet.

VILLA ANASTAZIJOS mokykloje pirm., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 12 val.

Tėvaj prašomi vaikų, kuriems metas išpažinties, į mišėtas vietas atsijsti.

SUTVIRTINIMO SAKRAMENTAS

bus suteikiamas sausio mėnesio pabaigoj. Todėl Villa Zelinoj visi lietuvių katalikai, kurie dar neįsirašę Sutvirtinimo Sakramento, prieš Kalėdas ir tuoj po Kalėdų užsirašos pas Kolonijos Kapelionus.

VISI TALKONI

Gruodžio m. 19 d. bus tvarkomas ir medžiatis apsinodinamas lietuvių bažnyčios šventorius. Todėl visi, kam aplinkybės leidžia, kaip ir praėjusiais metais, prašomi talkon.